

Cam kết cắt giảm thuế nhập khẩu của các nước TPP dành cho hàng hóa của Việt Nam

 PHƯƠNG LINH

Ngày 05/10/2015, 12 nước thành viên của Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) đã tuyên bố kết thúc đàm phán. Ngay khi Hiệp định có hiệu lực, khoảng 78 - 95% số dòng thuế nhập khẩu sẽ được xóa bỏ, các mặt hàng còn lại sẽ có lộ trình xóa bỏ thuế trong vòng 5 - 10 năm, trừ một số mặt hàng nhạy cảm có lộ trình trên 10 năm hoặc áp dụng biện pháp hạn ngạch thuế quan. Nhiều mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam vào thị trường TPP được hưởng thuế suất 0% ngay sau khi Hiệp định TPP có hiệu lực hoặc sau 3 - 5 năm như nông sản, thủy sản, một số mặt hàng dệt may, giấy dếp, đồ gỗ, hàng điện, điện tử, cao su...

Cam kết của Hoa Kỳ

Về cơ bản, hầu hết các nước có biểu thuế áp dụng chung cho tất cả các nước còn lại, trừ Hoa Kỳ áp dụng riêng lộ trình giảm thuế đối với hàng hóa của từng thành viên TPP. Theo đó, Hoa Kỳ cam kết xóa bỏ gần 100% số dòng thuế, trừ một số sản phẩm đường áp dụng hạn ngạch thuế quan.

Đối với lĩnh vực nông nghiệp, ngay khi Hiệp định có hiệu lực, Hoa Kỳ sẽ xóa bỏ 55,4% số dòng thuế nông nghiệp (tương đương 97,7% kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam, đạt 0,95 tỷ USD). Các mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam như gạo, mật ong, cà phê, chè, hạt tiêu, điều, rau quả... đều được xóa bỏ thuế. Đến năm thứ 10, tổng số dòng thuế nông nghiệp mà Hoa Kỳ xóa bỏ cho Việt Nam sẽ là 97,4%. Hoa Kỳ cũng áp dụng hạn ngạch thuế quan đối với 35 dòng thuế đường và sản phẩm chứa đường.

Về công nghiệp (trừ dệt may), sẽ có 85,6% tổng số dòng thuế công nghiệp được xóa bỏ ngay khi Hiệp định có hiệu lực (74,2% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Hoa Kỳ, tương đương với 6 tỷ USD). Năm thứ 10, Hoa Kỳ sẽ xóa bỏ gần 100% số dòng thuế công nghiệp cho Việt Nam, cụ thể: (i) Mặt hàng

thủy sản sẽ được Hoa Kỳ xóa bỏ thuế ngay hoặc vào năm thứ 3 kể từ khi Hiệp định có hiệu lực (riêng cá ngừ chế biến xóa bỏ vào năm thứ 10); (ii) 85% số dòng thuế đối với giấy dếp được xóa bỏ ngay (tương đương 39,7% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Hoa Kỳ, đạt 1,15 tỷ USD), đồng thời 3,2% số dòng thuế có kim ngạch lớn (58% kim ngạch xuất khẩu đạt 1,7 tỷ USD) được Hoa Kỳ cam kết giảm ngay từ 40 - 55% mức hiện hành và xóa bỏ hoàn toàn thuế suất vào năm thứ 12; (iii) Mặt hàng đồ gỗ, cao su, dây cáp điện cũng sẽ xóa bỏ ngay thuế nhập khẩu trừ lớp ô tô (xóa bỏ thuế vào năm thứ 10) và 2 dòng thuế dây cáp điện (xóa

bỏ thuế vào năm thứ 5); (iv) Khoảng 80% số dòng thuế đối với mặt hàng điện, điện tử sẽ được xóa bỏ ngay, một số mặt hàng còn lại được xóa bỏ vào năm thứ 3 đến năm thứ 5 và chỉ một số ít sản phẩm được xóa bỏ vào năm thứ 10; (v) Sản phẩm nhựa sẽ giảm 50% số dòng thuế ngay khi TPP có hiệu lực, còn lại xóa bỏ sau tối đa vào năm thứ 5 kể từ khi Hiệp định có hiệu lực.

Riêng đối với dệt may, mặt hàng được coi là thế mạnh của Việt Nam, 73,1% số dòng thuế (tương đương 1.182 dòng thuế) sẽ được xóa bỏ thuế ngay khi Hiệp định có hiệu lực, chiếm 46,1% kim ngạch (tương đương 3,5 tỷ USD). Vào năm thứ 5 sau

khi Hiệp định được triển khai, sẽ có thêm 7% số dòng thuế dệt may được xóa bỏ. Ngay tại thời điểm bắt đầu thực hiện Hiệp định, 19,7% số dòng thuế có kim ngạch lớn, chiếm 51,3% kim ngạch xuất khẩu dệt may của Việt Nam sang Hoa Kỳ sẽ được giảm thuế suất từ 35 - 50% so với mức hiện hành và được xóa bỏ hoàn toàn vào năm thứ 12 kể từ khi Hiệp định có hiệu lực.

Cam kết của Canada

Canada cam kết xóa bỏ ngay 94,9% số dòng thuế, tương đương 77,9% kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (khoảng 0,88 tỷ USD) ngay khi Hiệp định có hiệu lực, tổng số dòng thuế được xóa bỏ sẽ tăng lên 96,3%, tương đương với 93,4% kim ngạch nhập khẩu hàng Việt Nam vào năm thứ 4. Tuy nhiên, Canada vẫn duy trì hạn ngạch thuế đối với 96 dòng thuế đánh vào 3 nhóm mặt hàng là thịt gà; trứng; bơ sữa và sản phẩm từ bơ sữa.

Các mặt hàng nông sản, điện, điện tử của Việt Nam được Canada xóa bỏ phần lớn thuế quan ngay thời điểm bắt đầu triển khai TPP; mặt hàng đồ nội thất, cao su sẽ được xóa bỏ hoàn toàn khi Hiệp định có hiệu lực hoặc vào năm thứ 5; mặt hàng dệt may sẽ được xóa bỏ 100% thuế vào năm thứ 4, trong đó 42,9% kim ngạch xuất khẩu dệt may của Việt Nam sang Canada được hưởng thuế 0% ngay khi Hiệp định có hiệu lực.

Canada sẽ xóa bỏ đa số thuế đối với mặt hàng giấy dép ngay khi Hiệp định có hiệu lực (chiếm 67% kim ngạch xuất khẩu giấy dép); 12% kim ngạch xuất khẩu sẽ xóa bỏ thuế vào năm thứ 7; 01 dòng thuế có kim ngạch lớn (chiếm 10,7% kim ngạch giấy dép) sẽ được cắt giảm thuế suất 75% so với mức hiện hành và 09 dòng thuế cam kết xóa bỏ vào năm thứ 12 (chiếm 9,5% kim ngạch xuất khẩu giấy dép).

Cam kết của Nhật Bản

Nhật Bản cam kết xóa bỏ ngay thuế nhập khẩu đối với 86% số dòng thuế (chiếm 93,6% kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Nhật Bản, tương đương 10,5 tỷ USD) và xóa bỏ đối với khoảng 95,6% số dòng thuế vào năm thứ 11.

Với mặt hàng nông sản từ Việt Nam, Nhật Bản không cam kết mặt hàng gạo, đồng thời áp dụng hạn ngạch thuế quan hoặc cắt giảm một phần hoặc cam kết kèm theo các biện pháp phòng vệ thương mại đối với một số mặt hàng nhạy cảm như thịt trâu bò, thịt lợn, sữa, sản phẩm sữa, gạo và các chế phẩm từ những mặt hàng này.

Đặc biệt, lộ trình cắt giảm đối với nhiều mặt hàng ưu tiên của Việt Nam đã được rút ngắn đáng kể so với cam kết tại FTA giữa Việt Nam - Nhật Bản, trong đó, các mặt hàng thủy sản có thể mạnh của Việt Nam sẽ được hưởng thuế suất 0% ngay sau khi TPP có hiệu lực (gồm cá ngừ vây vàng, cá ngừ sọc dưa, cá kiếm, một số loài cá tuyết, surimi, tôm, cua, ghẹ...); Toàn bộ các dòng hàng thủy sản không cam kết xóa bỏ thuế trong FTA Việt Nam - Nhật Bản sẽ được xóa bỏ trong TPP vào năm thứ 6, năm thứ 11 hoặc năm thứ 16 kể từ khi TPP có hiệu lực.

Đối với mặt hàng rau quả, Nhật Bản cam kết mức thuế 0% vào năm thứ 3 hoặc năm thứ 5 kể từ khi TPP có hiệu lực; mặt hàng mật ong được xóa bỏ thuế vào năm thứ 8; mặt hàng giấy dép (chiếm 79,5% kim ngạch) được xóa bỏ thuế vào năm thứ 10 và các mặt hàng còn lại (giấy da) sẽ xóa bỏ thuế suất vào năm thứ 16; mặt hàng vali, túi xách bằng da sẽ xóa bỏ thuế vào năm thứ 16.

Đối với dệt may, 98,8% số dòng thuế (tương đương 97,2% kim ngạch xuất khẩu dệt may của Việt Nam sang Nhật Bản) sẽ được xóa bỏ ngay khi TPP có hiệu lực. Những mặt hàng còn lại

sẽ có lộ trình xóa bỏ thuế vào năm thứ 10.

Cam kết của Mexico

Ngay tại thời điểm bắt đầu thực thi TPP, 77,2% số dòng thuế đối với hàng hóa Việt Nam sẽ được xóa bỏ (chiếm 36,5% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Mexico, tương ứng 282 triệu USD). Đến năm thứ 10, số dòng thuế nhập khẩu được xóa bỏ sẽ tăng lên 98%, tương ứng với 440 triệu USD. Mexico không cam kết xóa bỏ thuế đối với mặt hàng đường và áp dụng hạn ngạch thuế đối với mặt hàng sữa, kem và sản phẩm từ sữa, kem, dầu cọ.

Về thủy sản (gồm các loại như cá tra, cá basa...), sẽ xóa bỏ thuế vào năm thứ 3 kể từ khi TPP có hiệu lực; tôm đông lạnh xóa bỏ thuế vào năm thứ 13; cá ngừ chế biến xóa bỏ thuế vào năm thứ 16, với lộ trình là giữ nguyên mức thuế cơ sở trong 5 năm đầu tiên rồi giảm dần về 0% qua các năm.

Các mặt hàng như thóc, gạo lứt và gạo tấm... sẽ được xóa bỏ thuế ngay khi TPP có hiệu lực; các mặt hàng gạo xay sát sẽ giảm về 0% vào năm thứ 10; xóa bỏ thuế cà phê hạt Robusta vào năm thứ 16, cà phê hạt Arabica và cà phê chế biến giảm 50% thuế suất so với mức thuế hiện hành vào năm thứ 5 và năm thứ 10 kể từ khi TPP có hiệu lực.

Mexico xóa bỏ thuế đối với dệt may theo lộ trình và tối đa vào năm thứ 16; xóa bỏ thuế đối với giấy dép theo lộ trình và tối đa vào năm thứ 13; mặt hàng túi xách được xóa bỏ thuế vào năm thứ 10.

Cam kết của Peru

Peru cam kết xóa bỏ tới 80,7% số dòng thuế cho Việt Nam ngay khi TPP có hiệu lực, tương đương 62,1% kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (15,6 triệu USD) và xóa bỏ 99,4% tổng số dòng thuế vào năm thứ 17. Ngoài ra, Peru duy trì thuế theo

TIN QUỐC TẾ

Lần đầu tiên sau 7 năm, Fed có thể sẽ tăng lãi suất vào tháng 12/2015

Ngày 18/11, các lãnh đạo cơ quan hoạch định chính sách tài chính của Mỹ cho biết, trong tháng 12/2015, lần đầu tiên trong 7 năm qua, Mỹ có thể tăng lãi suất các khoản vay nóng giữa các ngân hàng thương mại, nhằm khuyến khích đầu tư vào tín dụng giúp nền kinh tế thoát ra khỏi cuộc suy thoái 2007 - 2009.

Các ngân hàng lớn nhất thế giới cần thêm 1.200 tỷ USD vốn dự phòng

Ngày 9/11, ủy ban ổn định Tài chính (FSB), cơ quan tư vấn uy tín cho Nhóm các nền kinh tế phát triển và mới nổi hàng đầu thế giới (G20), đã đưa ra các đề xuất cuối cùng cho các ngân hàng lớn nhất thế giới. Theo đó, các ngân hàng này phải tăng dự trữ tiền mặt lên 1.100 tỷ euro (1.200 tỷ USD) để ứng phó bất kỳ một cuộc khủng hoảng tài chính nào trong tương lai; đến năm 2019, 30 ngân hàng lớn nhất thế giới (G-SIB) cần thiết lập đệm vốn (nguồn vốn dự phòng để trả các khoản nợ xấu) tương đương 16% giá trị tài sản và tăng lên 18% vào năm 2022.

Đến năm 2050, Ấn Độ có thể sẽ trở thành nước có nguồn lao động lớn nhất thế giới

Theo phân tích số liệu của Liên hợp quốc, đến năm 2050, khu vực châu Á - Thái Bình Dương sẽ chiếm gần 50% tổng nhân lực toàn thế giới, giảm so với mức 62% hiện nay. Tuy nhiên, Ấn Độ sẽ chiếm 18,8% nguồn nhân lực toàn cầu, tăng so với mức 17,8% hiện nay, trong khi Trung Quốc chỉ chiếm 13%, giảm so với mức 20,9% hiện nay. Như vậy, Ấn Độ có thể vượt qua Trung Quốc trở thành nước có nguồn lao động lớn nhất thế giới.

Malaysia đang đầu tư mạnh vào thị trường bất động sản Anh và Australia

Báo cáo của Knight Frank cho thấy, Malaysia đã trở thành nhà đầu tư bất động sản lớn thứ 3 châu Á tại 2 thị trường Australia và Vương quốc Anh trong 2 năm qua với các khoản đầu tư ước tính là 5,61 tỷ USD, sau Trung Quốc (22,09 tỷ USD) và Singapore (25,10 tỷ USD). Lũy kế giá trị đầu tư bất động sản của các nhà đầu tư châu Á tại các thị trường Mỹ, Anh, châu Á và Australia kể từ quý III/2013 đạt 78,4 tỷ USD ■

biến động giá đối với 47 dòng thuế về các mặt hàng sữa, ngô, gạo, đường.

Các mặt hàng nông sản có thể mạnh xuất khẩu của Việt Nam như điều, chè, hạt tiêu, rau quả và một số loại cà phê cũng đều được xóa bỏ thuế quan ngay khi TPP có hiệu lực. Nhóm mặt hàng dệt may, giấy dép có lộ trình cắt giảm dài hơn, xóa bỏ thuế nhập khẩu vào năm thứ 10 đến năm thứ 16.

Cam kết của Australia

Australia cam kết xóa bỏ ngay 93% số dòng thuế, tương đương 95,8% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Australia (2,9 tỷ USD) khi bắt đầu thực hiện TPP, các sản phẩm còn lại sẽ được xóa bỏ thuế theo lộ trình và tối đa vào năm thứ 4.

Cam kết của New Zealand

New Zealand sẽ xóa bỏ 94,6% số dòng thuế cho Việt Nam ngay khi TPP có hiệu lực, tương đương 69% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang New Zealand (101 triệu USD). Vào năm thứ 7 kể từ khi TPP có hiệu lực, số dòng thuế còn lại sẽ được xóa bỏ hoàn toàn.

Cam kết của Malaysia

Malaysia cam kết xóa bỏ ngay đối với 84,7% số dòng thuế khi TPP có hiệu lực và xóa bỏ từng bước theo lộ trình đối với các dòng thuế còn lại. Đến năm thứ 11, sẽ có 99,9% tổng số dòng thuế nhập khẩu được xóa bỏ. Tuy nhiên, Malaysia áp dụng hạn ngạch thuế đối với 15 dòng thuế cho các mặt hàng trứng gia cầm, thịt gà, thịt lợn và thịt bò.

Cam kết của Chile

Chile cam kết xóa bỏ đối với 95,1% số dòng thuế ngay khi TPP có hiệu lực, tương đương 60,2% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Chile (76 triệu USD). Đến năm thứ 8, Chile sẽ xóa bỏ 99,9% số dòng thuế, tương ứng với 100% kim ngạch nhập khẩu

từ Việt Nam. Các mặt hàng nông sản, thủy sản có thể mạnh xuất khẩu của Việt Nam đều được xóa bỏ thuế ngay khi Hiệp định có hiệu lực. Mặt hàng giấy dép, cao su sẽ được xóa bỏ thuế theo lộ trình và tối đa vào năm thứ 4. Mặt hàng dệt may sẽ được xóa bỏ thuế tối đa vào năm thứ 8.

Cam kết của Brunei

Ngay khi TPP có hiệu lực, Brunei sẽ xóa bỏ 92% số dòng thuế đối với hàng hóa nhập khẩu từ Việt Nam (tương đương 7.639 dòng), tăng lên 99,9% vào năm thứ 7 và xóa bỏ hoàn toàn thuế nhập khẩu vào năm thứ 11.

Cam kết của Singapore

Singapore xóa bỏ hoàn toàn thuế quan đối với tất cả các mặt hàng nhập khẩu từ Việt Nam ngay khi TPP có hiệu lực.

Như vậy, ngay khi TPP có hiệu lực, các nước đã cam kết cắt giảm thuế quan cho nhiều mặt hàng mà Việt Nam có thế mạnh xuất khẩu. Điều này sẽ mở ra nhiều cơ hội thuận lợi cho các doanh nghiệp Việt Nam đẩy mạnh xuất khẩu hàng hóa vào thị trường 11 nước TPP còn lại. Tuy nhiên, để chuyển cơ hội thành hiện thực với những hợp đồng xuất khẩu có giá trị lớn đòi hỏi các doanh nghiệp Việt Nam phải nắm bắt tốt thời cơ, tạo dựng được thương hiệu để đủ sức cạnh tranh với các doanh nghiệp của các nước khác. Do đó, trong thời gian tới, Việt Nam cần điều chỉnh chính sách nhằm tạo thuận lợi cho xuất nhập khẩu, nỗ lực cải thiện môi trường kinh doanh, thu hút đầu tư, quản lý thị trường, xử lý công cụ phòng vệ thương mại... để tận dụng tốt nhất cơ hội mà TPP đem lại.

Hiện nay, các nước thành viên TPP đang hoàn tất công tác rà soát pháp lý và kỹ thuật trước khi chính thức ký kết (dự kiến vào năm 2016). Tùy theo quy định của pháp luật mỗi nước, thời gian dành cho người dân nghiên cứu Hiệp định trước khi ký kết sẽ dao động từ 60 - 90 ngày ■